

Piyut for the Chatan

Recently I received a mail from Mr. Asi Elqayam who investigated the origin of our Piyut for the Chatan (groom). It was my starting point for this note. I thank Mr. A. Elqayam for his effort, which was very helpful. I also thank Mr. T. Tielen and Mr. A. Sterk who helped me deciphering the Portuguese handwriting.

At the end of the Limud for a Chatan, usually the evening before the Chupa and at the meals during the seven days after the Chupa (שבע ברכות) we sing the Piyut for the groom, פיוט לחתן. This Piyut was composed in Amsterdam by Moshe de Jehuda Piza. Below you find the text we are using today. A pdf version can be [downloaded](#). Click for a [recording](#).

פיוט לחתן

לחן תודות קל

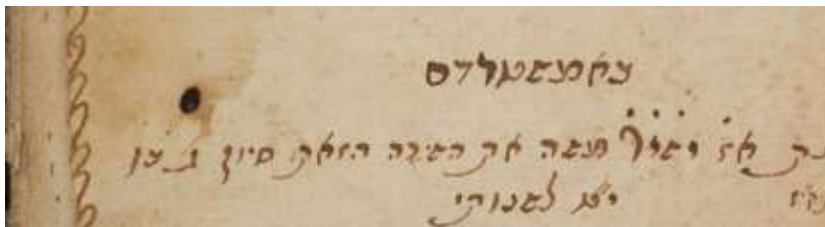
- (1) חתן חפזה זכותו רב. בחפתו בקול יערב. אבשר לו ברכות רב:
קול ששון וקול שמחה. קול חתן וקול כלה:
- (2) יהי ברוך יצור עשה. אשר צוה ולא כשה. פי יקח איש אשה חדשה:
קול ששון וקול שמחה..
- (3) כבוד חתן היות נחבא. וכל רעיו למשתי בא. לא יצא בצבא:
קול ששון וקול שמחה..
- (4) וילבש סות פאר נבר. והיום זה מאד גבר. ולא יעבור עליו לכל דבר:
קול ששון וקול שמחה..
- (5) דרור נבחר ועול נשחת. ולא יירא ולא יחת. נקי יהיה לביתו שנה אחת:
קול ששון וקול שמחה..
- (6) ותיבת צוף דבש יפקח. ומתק רב בגיל ירקח. ושמח את אשתו אשר לקח:
קול ששון וקול שמחה..
- (7) יבורך בן בכל עתים. וישירו בכל בתיים. בניה כשתילי זיתם:
קול ששון וקול שמחה..
- (8) ויזרע חיש ולא יחטוב. ויפרה עוד כגן רטוב. מצא אשה מצא טוב:
קול ששון וקול שמחה..
- (9) וזאת נוסיה להוד כלה. בששון רב ורוב גילה. אשת חיל עטרת בעלה:
קול ששון וקול שמחה..
- (10) ועוד חתן לפנה. בגיל נשיר לעיניה. וראה בנים לבניה:
קול ששון וקול שמחה..
- (11) לעדה זו יצו האל. שמחות רב ועוז ואל. שלום על ישראל:
קול ששון וקול שמחה. קול חתן וקול כלה:

פיוט לחתן

Moshe de Jehuda Piza lived in Amsterdam and was most probably Moshe, son of Jehuda Piza, indicated on the burial card as Ribby Moses van Juda Piza, 1738-1808, buried at the Ouderkerk aan de Amstel cemetery. "de" in Portuguese means "van" in Dutch which means "son of".

Moshe Piza wrote his poetry into a book he named Sefer Shirat Moshe ספר שירת משה, the Book of the Song of Moshe. This manuscript can be found in the Ets Haim library with reference number [EH-47-D-11](#).

The title page indicates that he started the book in 1767. He dated most of the texts. The date found on the last page (page 107) below poem 253 is 1801, although below poem 252 on page 106 a remark is added dated 1803. In the mean time he wrote 108 double sided pages with poems and tombstone texts (מצבות). Although the vast majority of the poems are in Hebrew, there are also Portuguese texts. He numbered the poems (1-253) but not the pages. Page numbers were added later.

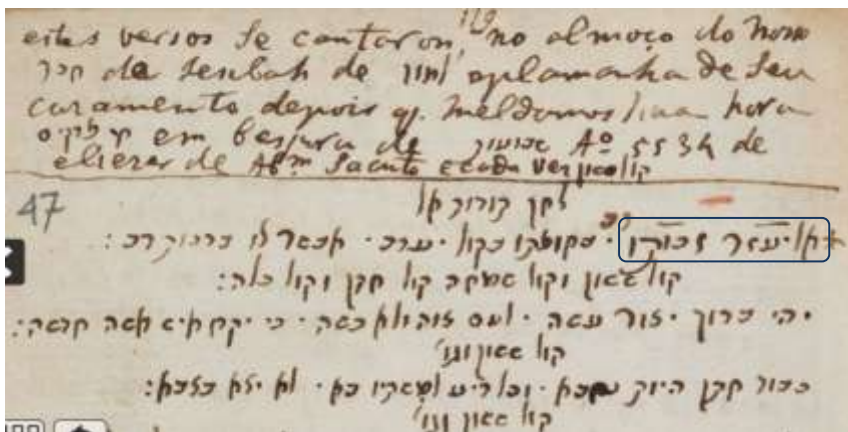
Title page Sefer Shirat Moshe, 1767 – 1803

פיוט לחתן

The first version of the Piyut for the Chatan has number 119 can be found on page 47. Piza writes an introduction

Estes versos se cantaron no almoço do nosso חבר de Jesibah de למוד a pela manha de seu casamento depois que meldarmos hua hora ח' פרקים em bespora שבועות anno 5534 de Eliezer de Abraham Sacuro e cada vez קול ששון.
 Transition: These verses will be sung at the meal of our חבר (brotherhood member) of the Jeshiba of the למוד (study group) on the morning of his wedding after we will have studied the ח' פרקים (Eight Perakim of Maimonides) for one hour on the eve of Shabuot in the year 5534 (1774) of Eliezer of Abraham Sacuto and each time קול ששון

The poem was written specifically for Eliezer de Abraham Sacuto in 1774, and therefore it starts with his name: **רַב אֱלִיעֶזֶר זְכוּתוֹ** (Eliezer zechuto rab). Mind that “zechuto” (זְכוּתוֹ, his credits) has the same letters as Eliezer’s last name, Zacuto זַכּוּתוֹ.

Manuscript Sefer Shirat Moshe poem 119 page 47.
1st version, written for Eliezer de Abraham Sacuto, 1774

The verse numbers refer to the numbering in the current version, see page 1.

In **blue** the words are shown which are different compared to the final version (above), underlined the words which are specific to Eliezer Sacuto.

- (1) אליעזר זכותו רב, שחופתו בקול יערב, אבשר לו ברכות רב:
קול ששון וקול שמחה. קול חתן וקול כלה:
- (2) יהי ברוך יצור עשה. לעם צנה ולא כשה. כי יקח איש אשה חדשה:
קול ששון וקול שמחה..
- (3) כבוד חתן היות נחבא. וכל רעיו למשפתו בא. לא יצא בצבא:
קול ששון וקול שמחה..
- (4) וילבש סות פאר נבר. ואף כי הוא מאד גבר. ולא יעבור עליו לכל דבר:
קול ששון וקול שמחה..
- (5) דרור יבחר ועול ישחת. ולא יירא ולא יחת. נקי יהיה לביתו שנה אחת:
קול ששון וקול שמחה..
- (6) ותיבת צוף דבש יפקח. ומתק רב בגיל ירקח. ושמח את אשתו אשר לקח:
קול ששון וקול שמחה..

פיוט לחתן

- (7) יְבוֹרֵךְ כֵּן בְּכָל עֲתִים. וַיִּשְׁירוּ בְּכָל-בְּתִים. בְּנִיךָ כְּשִׁתִּילִי זֵיתָם:
קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִחָה..
- (8) וַיִּזְרַע חֵישׁ וְלֹא יִחַטּוּב. וַיִּשְׁנֶה עוֹד כְּגֵן רְטוּב. מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב:
קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִחָה..
- (9) וַיּוֹסִיפוּ לְהוֹד כַּלָּה. מֵאֲרֻשָּׁה בְּרוּב נוּחַ. אִשָּׁת חַיִּל עֲטָרַת בַּעֲלָה:
קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִחָה..
- (10) אֲלִיעֶזֶר לְפָנֶיךָ. יִבְשָׁרוּ לְעֵינֶיךָ. וַיֵּרָא בָּנִים לְבָנֶיךָ:
קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִחָה..
- (11) לַחֲבֵרָה זֹו יֵצוּ הָאֵל. שְׁמֵחוּת רַב וְעוֹז וְאֵל. שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:
קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִחָה. קוֹל חֲתָן וְקוֹל כַּלָּה:

פיוט לחתן

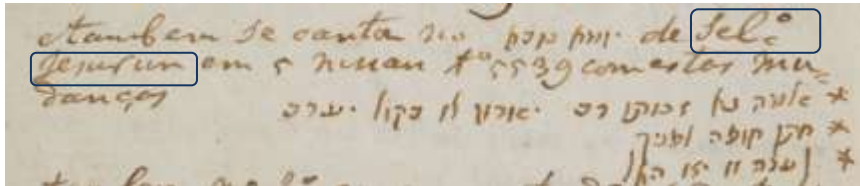
The second version was composed in 1779 to the occasion of the marriage of Selomo Jesurun. On the bottom of the same page Piza writes

Tambem se cantor no טבא יומא de Selomo Jesurun en 5 nissan ano 5539 com estas mudanças.

Translation: It is also sung on the טבא יומא of Selomo Jesurun on 5 nisan year 5539 (1779) with these in these changes

שלמה נא זכותו רב ישורן לו בקול יערב
חתן חופה לפניך
לעדה זו יצו האל

The changed lines are indicated with an * and the changes themselves are listed at the bottom of the page.

Manuscript Sefer Shirat Moshe poem 119 page 47,
2nd version, written for Selomo Jesurun, 1779

He had to replace the name Eliezer twice by something else. The first time (verse 1) he changes it to שלמה נא, inserting the name of the groom, Selomo. The second time (verse 10) he changes into a generic text חתן חופה לפניך. In the first verse he also changed יערב בחופתו בקול יערב to יערב לו בקול ישורן, inserting the groom's last name. Verse 11 is changed from לחברה זו לעדה זו because Eliezer was a חבר (brotherhood member) of the Jeshiba of the למוד (see above), which Selomo Jesurun apparently wasn't.

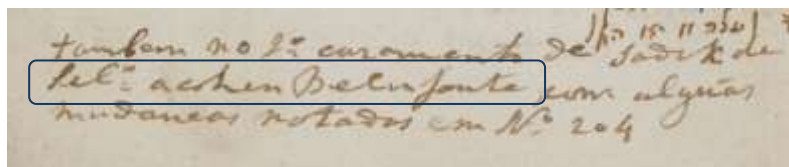
The verse numbers refer to the numbering in the current version, see page 1.

In blue the words are shown which are different compared to the first version (page 1), underlined the words which are specific to Selomo Jesurun.

- (1) שלמה נא זכותו רב. ישורן לו בקול יערב. אבשר לו ברכות רב:
קול ששון וקול שמחה. קול חתן וקול כלה:
- (10) חתן חופה לפניך. בגיל נשיר לעיניך. וראה בנים לבניך:
- (11) לעדה זו יצו האל. שמחות רב ועוז ואל. שלום על ישראל:

פיוט לחתן

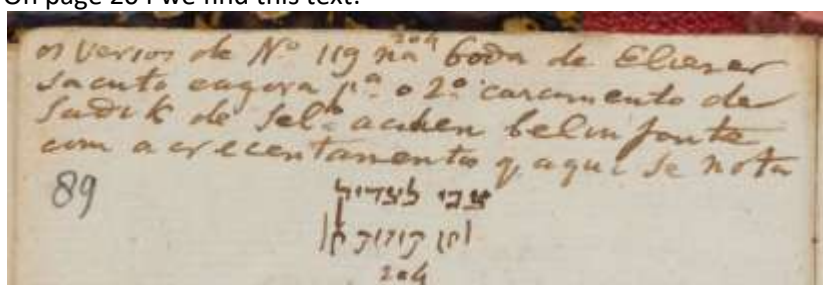
Below the note about the changes made for Selomo Jesurun he writes that he changed it again for the 2nd marriage of Sadik de Selomo aCatan Belinfante, which version can be found on page 204.

Manuscript Sefer Shirat Moshe bottom page 47, under poem 119, referring to the 3rd version, for Sadik de Selomo aCatan Belinfante, 1791

Tambem no segundo casamento de Sadik de Selomo aCohen Belinfante, com algumas mudaneas notados em No. 204
Translation: Also in the second marriage of Sadik de Selomo to Cohen Belinfante, with some changes noted in No. 204

On page 204 we find this text:

Manuscript Sefer Shirat Moshe poem 204 page 89 referring to the 3rd version, for Sadik de Selomo aCohen Belinfante, 1791

Os versos de No.119 na boda de Eliezer Sacunto e agora para segundo casamento de Sadik de Selomo aCohen Belinfante com a acrescentamentos que aqui se nota

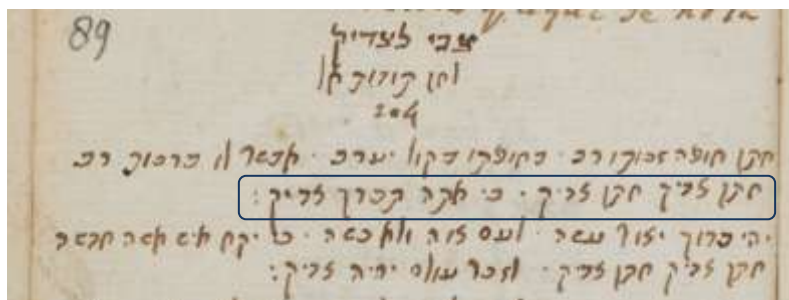
Translation: The verses of No.119 at the wedding of Eliezer Sacunto and now for the second wedding of Sadik de Selomo aCohen Belinfante with additions that can be noted here

In this version he replaced the name שלמה נא by חתן in the first verse, so now all verses are generic. He however changed the chorus from the generic קול ששון to a chorus in which the first part is identical in all instances: חתן צדיק חתן צדיק thus including the Chatan's name "Sadik", followed by a different phrase every time ending with the word צדיק, mainly taken from Tehilim. In verse 9 he replaced רב ורוב גילה by ששון רב ורוב גילה. Abigail was Abigaël van David Ximes Medina, his second wife, for which this version was adjusted. The marriage took place on 22 sivan 1791 (according to his burial card)

Naam:	ACHEN BELINFANTE	geb.:	
Voornamen:	Sadik van Selomo		
Gehuwd met:	I. Buono van Jeosua van Isaac COHEN	huw. datum:	26 Adar 5530/1770
	PERKOTTE		
	II. Abigaël van David XIMENES MEDINA		22 Sivan 5551/1791
	III. Ribca van Isaac van Jeosua SARFATY	(veld)	21 Sebat 5556/1796
Begraven:	28 Sebat 5573	29 jan 1813	N 5/ 4 - 12

Burial card Sadik de Selomo aCohen Belinfante

פיוט לחתן

Manuscript Sefer Shirat Moshe poem 204 page 89,
3rd version, written for Sadik de Selomo aCohen Belinfante, 1791

The verse numbers refer to the numbering in the current version, see page 1.

In **blue** the words are shown which are different compared to the final version (above), **underlined** the words which are specific to Sadik de Selomo aCohen Belinfante.

- (1) חֲתָן חֲפָה זְכוּתוֹ רַב. בְּחֻפָּתוֹ בְּקוֹל יַעֲרֹב. אֲבִשָּׁר לוֹ בְּרָכוֹת רַב:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. כי אתה תברך צדיק:
- (2) יְהִי בְרוּךְ יִצְוֹר עֲשֵׂה. וְעַם צִוָּה וְלֹא כָשָׁה. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. לזכר עולם יהיה צדיק:
- (3) כְּבוֹד חֲתָן הָיִיתָ נֶחֱפָא. וְכָל־רַעֲיוֹ לְמִשְׁתִּיּוֹ בָּא. לֹא יֵצֵא בְּצָבָא:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. לא יתן לעולם מוט לצדיק:
- (4) וַיִּלְבֹּשׁ סוּת פָּאָר נָבֵר. וְאָף כִּי הוּא מְאֹד גָּבֵר. וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל־דְּבָר:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. תרוממנה קרנות צדיק:
- (5) דְּרוֹר נִבְחָר וְעוֹל נִשְׁחָת. וְלֹא יִירָא וְלֹא יַחַת. נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. מקור חיים פי צדיק:
- (6) וְתִיבַת צוּף דְּבִשׁ יִפְקַח. וּמִתֵּק רַב בְּגִיל יִרְקַח. וְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. שמחה לצדיק:
- (7) יְבוֹרֵךְ כֵּן בְּכָל עֲתִים. וַיִּשְׁיֶרֶוּ בְּכָל־בֵּתִים. בְּנֵיךָ כְּשִׁתִּילֵי זֵיתִם:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. אך פרי לצדיק:
- (8) וַיִּזְרַע חֵישׁ וְלֹא יַחֲטוּב. וַיִּשְׁגַּה עוֹד כִּגְן רָטוּב. מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. לא יגרע מצדיק:
- (9) וַיּוֹסִיפוּ לַהּוֹד פֶּלֶה. אֲבִיגַיִל בְּרוּב גִּילָה. אִשְׁתׁ חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָה:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. מכתיר את הצדיק:
- (10) וְעוֹד אֹמֵר לְפָנָי. וּבִשְׁרֵי טוֹב לְעֵינַיִךְ. וְרָאָה בָּנִים לְבָנֶיךָ:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. כי אותך ראיתי צדיק:
- (11) וַחֲבוּרָה זֹו יִצֹּ הָאֵל. שְׁמַחוֹת רַב וְעוֹז וְאֵל. שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:
חתן צדיק חתן חתן צדיק. יפרח בימיו צדיק:

פיוט לחתן

The final version was published in the booklet ספר חנוכת הבית on page 7, which can be found at the back of ספר שיר אמונים by our poet Moshe de Jehuda Piza together with David de Abraham de Meza and Joseph de Jangakob Bassan. This booklet was printed by the Props printing house in Amsterdam in 1793.

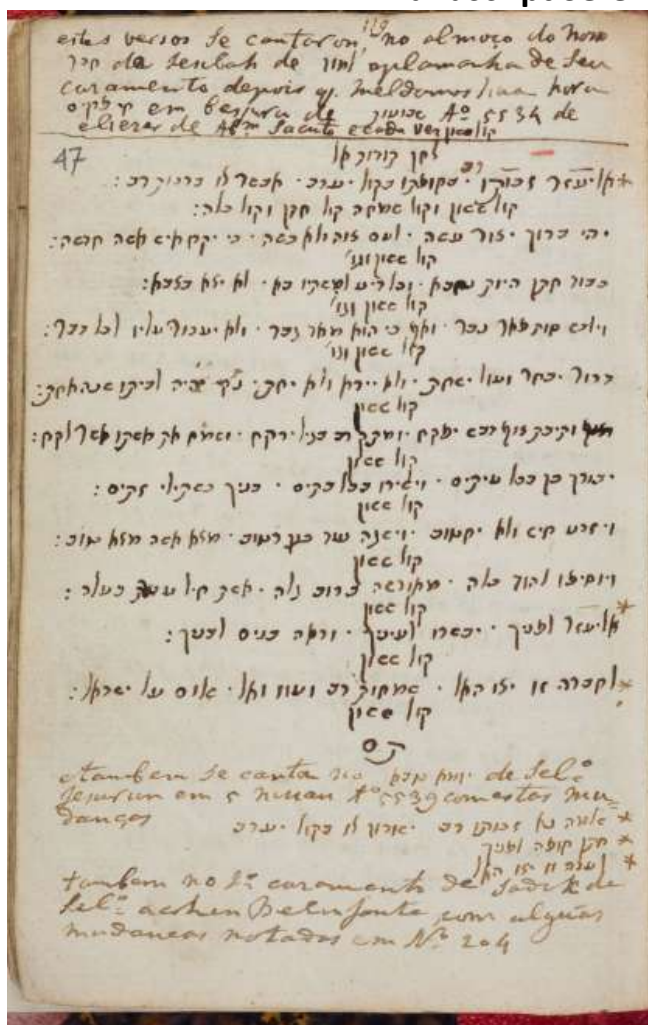

First lines from printed version, 1793

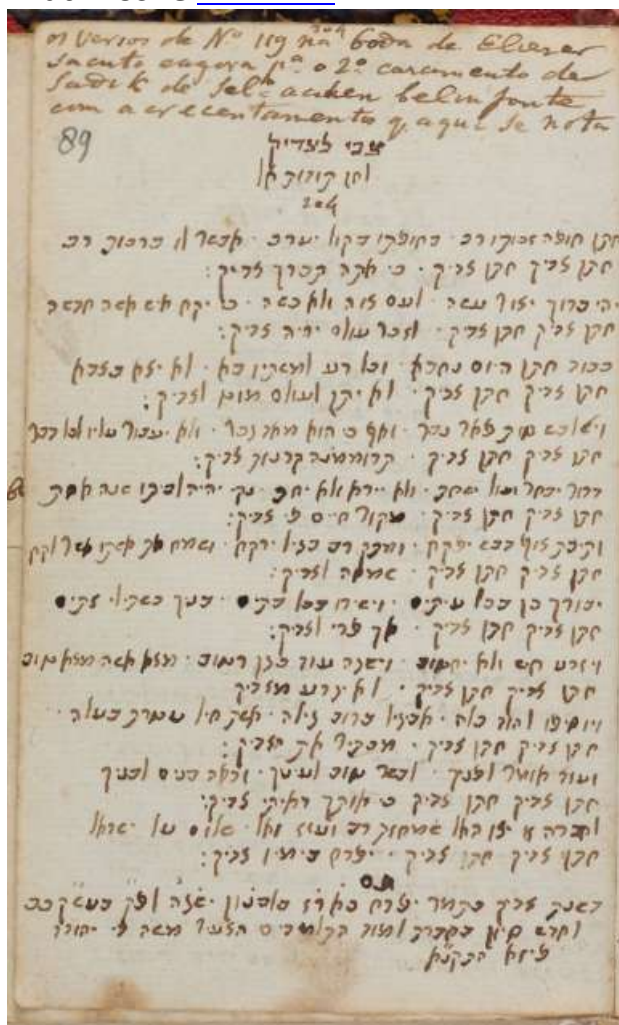
In this version all lines are generic, to be used for every Chatan and Calla. This is the version we use today. It can be found at the top of this short note and [downloaded](#).

Interesting is to note that Piza wrote both times that the melody to be used is that of Todot Keel (לחן תודות קל). Indeed, that is the melody we are using till today. Click here for a [recording](#).

Manuscript Sefer Shirat Moshe EH-47-D-11.

Page 119

Page 204